

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **O. M.**, zastoupen Mgr. Milanem Hadravou, advokátem, se sídlem Školní 3315, Chomutov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2015, č. j. OAM-379/ZA-ZA05-P16-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 12. 2015, č. j. 75 Az 5/2015 – 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Milanu Hadravovi, advokátovi se sídlem Školní 3315, 430 01 Chomutov, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3.400 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Žalobce podal dne 16. 4. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Je státním příslušníkem Ukrajiny, zemi původu naposledy opustil dne 10. 11. 2014, předtím žil v obci Voznesensk v Nikolajevské oblasti. Od roku 1974 do roku 1996 působil v armádě, od té doby je v záloze s hodností podplukovníka. V zemi původu naposledy pracoval jako stolař. V České republice má trvalý pobyt manželka, syn a dcera žalobce s manželem a vnuky, pobytový status získali na základě českého národnostního původu manželky a programu návratu krajanů – Volyňských Čechů. Od roku 2011 se žalobce snaží vyřídit si pobyt za účelem sloučení rodiny, řízení o jeho žádosti stále běží. Při posledním příjezdu do České republiky zde pobýval na základě víza na 90 dní a poté žádal o jeho prodloužení. Na cizinecké policii mu řekli, že žádost o prodloužení víza byla zamítnuta a právnička proto žalobci poradila, aby požádal o azyl. Důvodem žádosti je tedy skutečnost, že se žalobci doposud nepodařilo vyřídit si v České republice pobyt za účelem sloučení rodiny. V případě návratu do vlasti se žalobce dále obává toho, že jej odvedou do armády a bude muset bojovat ve válce. Po příjezdu do České republiky se dozvěděl, že mu osobně nesli povolání do armády na místo jeho trvalého bydliště na Ukrajině. Pokud odmítne, zavřou jej do vězení. Žalobce se nechce účastnit konfliktu a zabít v boji.

Nadto nemůže bojovat také pro své náboženské přesvědčení, je baptistou. Pokřtěn byl v roce 1997 a zřekl se tím svého předchozího života včetně vojenské kariéry.

[2] Žalovaný o žádosti žalobce rozhodl rozhodnutím ze dne 30. 6. 2015, č. j. OAM-379/ZA-ZA05-P16-2015, (dále jen „napadené rozhodnutí“) tak, že se mezinárodní ochrana žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobce napadl citované rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“). Uvedl, že žalovaný se dopustil nezákonnosti tím, že mu podle možností nevycházel vstříc, čímž měl porušit ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí pečlivě nepřihlédl ke všemu, co během správního řízení vyšlo najevo, tím porušil ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu. V odůvodnění rozhodnutí pak v dostatečné míře neuvedl důvody výroku svého rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při hodnocení podkladů a výkladu právních předpisů, jak ukládá ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Neuvedl ani informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků, jakož i s jejich vyjádřeními k podkladům rozhodnutí, čímž došlo k porušení ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu.

[3] Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 29. 12. 2015, č. j. 75 Az 5/2015 – 44, (dále jen „napadený rozsudek“) jako nedůvodnou zamítl. Z žalobních námitek zjistil, že žalobce namítá pouze procesní pochybení žalovaného. Žalovaný se vypořádal, a to zvláště, s každým zákonným důvodem pro udělení azylu. Zásadním důvodem, jenž vedl žalobce k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byla jeho snaha vyhnout se možnému výkonu vojenské služby v ukrajinské armádě, a to s ohledem na intenzivně probíhající ozbrojený konflikt na východě Ukrajiny. Ve vztahu k tomuto azylovému důvodu krajský soud poukázal na str. 5 napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný s tímto uplatněným důvodem zevrubně vypořádal, když mj. uvedl, že možnost povolání k výkonu vojenské služby není důvodem pro udělení azylu. Soud rovněž odkázal na str. 8 rozhodnutí, kde žalovaný konstatoval, že nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat jako vážnou újmu. Žalovaný podrobně rozvedl, že přání žalobce zůstat na území České republiky není relevantním azylovým důvodem, a uvedl, že ozbrojený konflikt probíhá pouze ve dvou východních oblastech Ukrajiny, tj. v Luhanské a Doněcké oblasti, přičemž žalobce pochází ze západní části Ukrajiny.

[4] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí popsal veškeré podklady, z nichž vycházel, v dostatečné míře uvedl, jaké důvody jej vedly k tomu, že žalobci neudělil mezinárodní ochranu dle zákona o azylu a objasnil, jakými úvahami se při věcném posuzování žádosti žalobce řídil. Také přihlédl ke všemu, co v tomto řízení vyšlo najevo. Krajský soud nezjistil, že by se žalovaný nevypořádal s návrhy a námitkami žalobce, neboť z obsahu správního spisu není patrné, že by žalobce učinil jakýkoliv návrh nebo námitku, se kterými by se měl žalovaný vypořádat.

[5] Krajský soud závěrem dodal, že při přezkumu napadeného rozhodnutí nevzal v potaz žalobní námítka, které byly uvedeny v replice k vyjádření žalovaného ze dne 14. 10. 2015, a to z důvodu jejich opožděnosti. Nejednalo se o pouhé doplnění či upřesnění již uplatněných žalobních námitek, jež jsou svojí povahou procesního charakteru, nýbrž o uplatnění nových žalobních námitek, který brojily proti věci samé. Z protokolu o předání napadeného rozhodnutí je patrné, že žalobce jej osobně převzal dne 15. 7. 2015. Od následujícího dne, tj. od 16. 7. 2015, mu počala běžet lhůta 15 dnů k podání žaloby, popř. k rozšíření žaloby o další žalobní body (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Tato lhůta skončila ve čtvrtek dne 30. 7. 2015. Po uplynutí lhůty již nebylo možné žalobu rozšířit o další žalobní body. Replika byla krajskému soudu doručena až dne 14. 10. 2015, tj. více než dva měsíce po uplynutí lhůty pro případné rozšíření žaloby o další

pokračování

žalobní body. Tento závěr není způsobilá změnit ani skutečnost, že soud ustanovil žalobci k jeho žádosti zástupce z řad advokátů. Soud předmětným usnesením ustanoveného zástupce nevyzval k odstranění vad žaloby, neboť žaloba obsahovala žalobní námítky, které soud vyhodnotil jako natolik dostatečné, aby je mohl přezkoumat.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce („stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. Předně nesouhlasí s postupem krajského soudu, který nepřihlédl k replice právního zástupce stěžovatele k vyjádření žalovaného. Z napadeného rozsudku není zřejmé, zda mělo být možné doplnit žalobu ve lhůtě 15 dnů od převzetí napadeného rozhodnutí, anebo ve lhůtě dvou měsíců. Napadený rozsudek je proto nepřezkoumatelný. Zástupce stěžovatele nebyl vyzván k doplnění žaloby. Bylo mu pouze doručeno vyjádření žalovaného k žalobě s upozorněním na možnost podat ve lhůtě 14 dnů repliku, což také ve stanovené lhůtě učinil. Replikou nadto nedošlo k žádnému rozšíření žalobních bodů, stěžovatel v ní pouze vyjádřil přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b), případně doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

[7] Stěžovatel považuje za nesprávný názor žalovaného i krajského soudu, podle nichž na území Ukrajiny neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné pokládat ve vztahu ke stěžovateli za vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu. Pravidlo, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností platí v případě, kdy je jasně zřetelné, které strany (státy) proti sobě bojují a nelze je absolutizovat v konfliktech, kde proti sobě bojují občané jednoho státu.

[8] Další pochybení spatřuje stěžovatel v tom, že žalovaný nepřihlédl k jeho náboženskému vyznání, přestože mu § 50 odst. 4 ukládá povinnost přihlédnout ke všemu, co vyjde v řízení najevo. Ačkoliv žalovaný na str. 3 žalobou napadeného rozhodnutí shrnul, co stěžovatel v žádosti o mezinárodní ochranu uvedl ohledně svého vyznání, ve zbytku napadeného rozhodnutí se otázkou jeho vyznání a otázkou odmítnutí vojenské služby z důvodů náboženského vyznání nezabýval.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že z ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že žalobu proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Toto poučení je součástí každého rozhodnutí, tedy i napadeného rozhodnutí, které stěžovatel obdržel. Bezpečnostní situace na jihovýchodě Ukrajiny je aktuálně velmi složitá, především z důvodu separatistických tendencí místního ruskojazyčného obyvatelstva, anexe Krymu a bojů na východě země, kde jsou místní separatistické organizace dokonce přímo podporovány ze strany Ruské federace, nicméně situace na západě a středu Ukrajiny je vcelku klidná. Nejedná se za o stav, který by se dal označit jako vnitřní ozbrojený konflikt, v jehož důsledku by byl stěžovatel ohrožen skutečným nebezpečím vážné újmy. Aktuální bezpečnostní situaci zhodnotil ve svém rozhodnutí ze dne 15. 01. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, i NSS: *„Na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“* Stěžovatel sám pochází z Nikolajevské oblasti, která není zasažena střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a proruskými separatisty. K otázce náboženského přesvědčení stěžovatele žalovaný uvádí, že z podkladů pro rozhodnutí vyplývá, že v případě výhrady svědomí či náboženského přesvědčení je možné nastoupit náhradní vojenskou službu.

Břemeno tvrzení ohledně výjimečnosti situace, pro kterou odmítá do armády nastoupit, leží na žadateli o mezinárodní ochranu. Žalovaný též upozornil na možnost odepřít z důvodu svědomí a náboženského přesvědčení službu v armádě a vykonávat náhradní vojenskou službu (viz Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) z 15. ledna 2015, odst. 21).

III. Posouzení kasační stížnosti

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namíste kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[11] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, Nejvyšší správní soud uvedl: *O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namíste změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že ke tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby ke němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.* Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti uvádí, že je v zájmu všech potenciálních žadatelů o mezinárodní ochranu v České republice zodpovědět v kasační stížnosti prezentované námitky. Jedná se zejména o otázku, v jaké lhůtě lze doplnit žalobu ve věcech mezinárodní ochrany a otázku, zda je správní orgán ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu povinen přihlídnout k tvrzení žadatele o jeho náboženském vyznání a vypořádat se s touto otázkou z hlediska podmínek pro udělení mezinárodní ochrany.

[12] Otázka lhůty pro podání žaloby ve věci mezinárodní ochrany byla soudy opakovaně řešena a neskýtá zásadní aplikační problémy. Dle § 32 odst. 1 zákona o azylu lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Jak uvedl Ústavní soud, ve věcech azylových je významný je aspekt rychlosti a do právního řádu byl promítnut mimo jiné tím, že byla zkrácena obecná dvouměsíční žalobní lhůta na 15 dnů. Žalobce je povinen již v žalobě, nejpozději v běhu žalobní lhůty, vymezit rozsah, v jakém správní rozhodnutí napadá, a alespoň základním způsobem vymezit důvody, v nichž nezákonost rozhodnutí spatřuje (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 1. 12. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 17/09). Podle § 71 odst. 2 s. ř. s. rozšířit žalobu na dosud

pokračování

nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě pro podání žaloby. Jedná se tedy o stejnou lhůtu, která je stanovena v § 32 odst. 1 zákona o azylu. K totožnému závěru dospěl i krajský soud v napadeném rozsudku (srov. poslední odst. na straně 7). Z konstatování, že replika právního zástupce byla podána více než dva měsíce po lhůtě pro rozšíření žalobních bodů, rozhodně nelze dovodit, že by soud svou předchozí úvahu jakkoliv zpochybnil.

[13] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že se lhůtou pro podání žaloby úzce souvisí ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. Podle něj, *požadá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.* S podáním návrhu na ustanovení zástupce je tedy spojen účinek v podobě stavení běhu lhůty pro podání žaloby. Ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. *dopadá jak na situace, kdy navrhovatel požádá o ustanovení zástupce již před podáním návrhu na zahájení řízení, tak na situace, kdy navrhovatel návrh sám podá a o ustanovení zástupce požádá před skončením lhůty k podání návrhu. Smyslem věty třetí § 35 odst. 8 s. ř. s. je reálně umožnit ustanovenému zástupci účastníka, aby žalobu s žalobcem připravil a podal nebo aby již podanou žalobu opravil, resp. rozšířil na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body. Nedošlo-li by ke stavení lhůty pro podání žaloby, bylo by v řadě případů ustanovení zástupce zcela bezúčelné a formální* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č. j. 3 Azs 130/2015 – 46).

[14] Napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 15. 7. 2015, dne 16. 7. 2015 jej stěžovatel napadl správní žalobou, kterou spojil s žádostí o ustanovení advokáta soudem. O této žádosti rozhodl krajský soud usnesením, které nabylo právní moci dne 10. 8. 2015, přičemž ustanovenému zástupci bylo spolu s tímto usnesením doručeno i napadené rozhodnutí a správní žaloba. Jelikož mezi podáním návrhu na ustanovení zástupce a rozhodnutím o tomto návrhu lhůta pro podání žaloby neběžela, skončila tato lhůta až dne 24. 8. 2015, a nikoliv dne 30. 7. 2015, jak uvedl krajský soud. Žalobce ani jeho právní zástupce však žalobu v uvedené lhůtě nijak nedoplňli a replika k vyjádření žalovaného byla podána až dne 14. 10. 2015, tedy nepochybně po lhůtě pro rozšíření žalobních bodů.

[15] V replice k vyjádření žalovaného však stěžovatel vyčítá žalovanému pouze to, že se nedostatečně vypořádal s povahou ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a povinností stěžovatele nastoupit vojenskou službu. Ačkoliv krajský soud upozornil, že se jedná o námitky věcné (oproti žalobním námitkám, které byly výhradně procesní povahy), lze jejich vypořádání nalézt v části napadeného rozsudku, která se týká namítaného porušení § 68 odst. 3 správního řádu tím, že žalovaný neuvedl dostatečně důvody rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil (str. 4, poslední odstavce napadeného rozsudku). Tuto procesní námitku totiž nelze od věcného posouzení žádosti zcela a beze zbytku oddělit. Krajský soud uvedl, že *zásadním důvodem, jenž vedl žalobce k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byla jeho snaha se vyhnout možnému výkonu vojenské služby v ukrajinské armádě, a to s ohledem na tehdy intenzivně probíhající ozbrojený konflikt na východě Ukrajiny. Ve vztahu k tomuto azylovému důvodu soud poukazuje na str. 5 rozhodnutí, kde se žalovaný s tímto uplatněným důvodem zvrubně vypořádal, když mj. uvedl, že možnost povolání k výkonu vojenské služby není důvodem pro udělení azylu. Soud rovněž odkazuje na str. 8 rozhodnutí, kde žalovaný konstatoval, že nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat jako vážnou újmu. Tato skutečnost měla pak nutně za následek, že u žalobce nebyl dán ani důvod pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný se taktéž vypořádal s námitkou žalobce, že na Ukrajině je válka a nesrozumitelná situace, jakož i s tím, že dalším důvodem pro podání žádosti byla jeho snaha žalobce legalizovat si pobyt na území České republiky, neboť zde žije jeho rodina. Těmito důvody se žalovaný zabýval na str. 6 svého rozhodnutí, když jednak podrobně rozvedl, že přání žalobce zůstat na území České republiky není relevantním azylovým důvodem, a jednak uvedl, že ozbrojený konflikt probíhá pouze ve dvou oblastech Ukrajiny z hlediska jejího správního*

členění, tj. v Luhanské a Doněcké oblasti, přičemž žalobce ovšem pochází ze západní části Ukrajiny, a to z Ivanofrankovské oblasti.

[16] Nejvyšší správní soud se s tímto posouzením ztotožňuje a dodává následující. K otázce odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby se zdejší soud vyjádřil zásadním způsobem například v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, (publ. na www.nssoud.cz): *Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.* Azylově relevantní situaci by také založila hrozba, jež by v dané zemi původu vymezila brance jako určitou sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. *Branci mohou být na základě konkrétních skutkových okolností považováni za specifickou sociální skupinu, jejíž příslušníci mohou mít odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, pokud na jedné straně čelí hrozbě násilí ze strany teroristických skupin pro případ, že základní vojenskou službu nastoupí, přičemž příslušný stát (Alžírsko) není schopen jim před tímto nebezpečím poskytnout dostatečnou ochranu, a na straně druhé naopak čelí hrozbě trestů odnětí svobody a dalších sankcí ze strany státu pro případ, že by vojenskou službu nastoupit odmítli* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 – 83, publ. pod č. 2406/2011 Sb. NSS). Tyto obecné závěry však nelze vztáhnout na případ stěžovatele.

[17] Stěžovatel sice odmítá vojenskou službu mimo jiné též z náboženských důvodů, jelikož jeho baptistická víra mu zapovídá účast v bojích. Z podkladů shromážděných žalovaným (zákon Ukrajiny o náhradní (nevojenské) službě č. 1975-XII ze dne 12. 12. 1992) však vyplývá, že občané Ukrajiny mají právo na náhradní službu, pokud je plnění jejich vojenské povinnosti v rozporu s jejich náboženským přesvědčením. O možnosti výkonu náhradní služby, v případě odmítnutí služby v armádě z důvodů svědomí a náboženství, se zmiňuje i Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) z 15. 1. 2015 (správní spis, č. I. 57). Tatož informace uvádí, že odepření vojenské služby z jiných důvodů není možné, avšak „*lidé vyhýbající se odvodu do armády z jiných důvodů mohou dostat trest pohybující se od správní pokuty až po odnětí svobody v délce 2 až 5 roků. Za vyhýbání se odvodu nebo mobilizaci bylo v roce 2014 údajně odsouzeno 32 osob (v roce 2013 nikdo). Analýzou některých z těchto případů (16) bylo zjištěno, že všichni, kdo byli uznáni za vinné, byli odsouzeni k administrativní pokutě, veřejné službě nebo dostali podmíněný trest.* Ze shromážděných podkladů tedy nevyplývá, že by branná povinnost na Ukrajině představovala ve vztahu ke stěžovateli pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, nebo že by mu z tohoto důvodu hrozila vážná újma.

[18] Stěžovatel vytýká žalovanému, že se v napadeném rozhodnutí k odmítnutí vojenské služby z důvodů baptistického náboženského vyznání výslovně nevyjádřil. Tuto námitku měl stěžovatel předně přednést již před krajským soudem, nicméně neučinil tak ani v žalobě, ani v replice k vyjádření žalovaného. Krajský soud tudíž nemohl uvedenou námitku posoudit a z tohoto důvodu se jí nemůže blíže věnovat ani Nejvyšší správní soud. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. totiž brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřipustné. (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004, nebo ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 – 155). Stěžovatel v žalobě pouze obecně namítal, že žalovaný porušil povinnost dle § 50 odst. 4 správního řádu, podle nějž má přihlídnout ke všemu, co vyjde v řízení najevo; o svém náboženském vyznání se však v řízení před krajským soudem vůbec nezmínil. Krajský soud nepochybil, pokud žalobní body vypořádal ve stejné míře obecnosti, v níž byly formulovány. V řízení před správními soudy platí, že *míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit*

pokračování

a posuzovat jej (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, publikovaný pod č. 2162/2011 Sbírky rozhodnutí NSS).

[19] Pro doplnění zbývá uvést, že Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti několikrát zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 – 26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 – 28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015 – 24).

[20] Jakkoliv lze chápat úsilí stěžovatele získat na území České republiky pobytový status s ohledem na to, že zde žijí členové jeho rodiny, tato skutečnost nemůže představovat zákonný důvod pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu zákona o azylu. Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročež kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[22] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 8. 2015, č. j. 75 Az 5/2015 – 20, ustanoven k ochraně jeho zájmů ve věci zástupce Mgr. Milan Hadrava, advokát se sídlem Školní 3315, 430 01 Chomutov. Zástupci, který byl stěžovateli ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Soud proto zástupci žalobce přiznal částku 3.100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a s § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a částku 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů s tímto úkonem spojených (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy zástupci náleží 3.400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu